

Ka keneya ka sɔɔ i ma fura ta

Sigida

5

Bana caman be yen, minnu be keneya ka sɔɔ fura ma ta u la. Tangalanw walima feere werew be an yere farikolo la minnu be a to a ka fanga sɔɔ ani ka bana kele. A ka ca a la, o tangalanw nafa ka bon kosebe an ka keneya ma ka teme furaw kan.

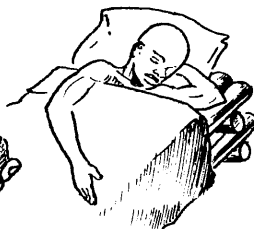
**An ka banaw fanba keneya, mura ni murasɔɔɔɔ sen be o la,
ka sɔɔ ma fura ma ke u la.**

Walasa ka an farikolo deme ka bana kele, an ka kan ka fen nafama minnu ke olu de file:

ka an saniya

ka an lafiye

ka dumuni numan ke
kosebe ani ka jimafen
caman min

Hali ni bana min ka jugu kosebe, ni fura jɔɔɔ ka bon, **farikolo de fɔɔ ka kan ka a jɔɔɔ fa bana keleli la**, fura be a deme dɔɔɔ de. Saniya, lafiya, ani dumuni nafama ni a dafalen dunny nafa ka bon kosebe.

Furakeliw caman be se ke ka sɔɔ fura te. Hali ni tubabufura te sɔɔ aw ka sigida la, aw be se ka fen caman ke sisan banaw kumbenni ni u furakeli la ni o ye a sɔɔ a keɔgo dɔnniya be aw la.

Bana caman be se ka kunben walima ka u furake ka sɔɔ fura te.

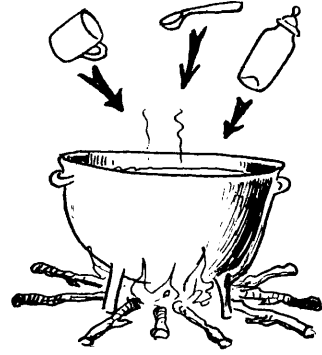
Ni mɔɔ tun be ji labaara cogo kalan ka je, hali ka dan o dɔɔɔ ma, o tun be se ka bana caman kunben walima ka u kele ka je ka teme furaw kan, an beka minnu ta sisan ni mɔɔw be u ta tacogo jugu la.

Ka furakeli ke ni ji ye

An caman be se ka keneya ka sɔɔ fura te. Nka an si te se ka balo ni ji te. Aw ka a don ko, (keme keme sara la baliku farilaji hake ye 57 ye, denmisen ta ye 70 ye), o be a jira ko adamaden farikolo tila bee ye ji ye. Mɔɔ minnu sigilen don togodaw walima dugumisenw na, ni olu bee tun be ji labaara ka ne, caman tun be bo bana ni saya hake la, kerengerenya la denmisenw.

Misali la, ji sanuman minni jɔɔɔ ka bon kɔɔboli kunbenni ni a keleli la. Yɔɔ caman na, kɔɔboli ye denmisenw ka bana ni u ka saya fanba sababu ye. A ka ca a la, jinɔɔlen, minni ye a sababu ye.

Minniji wulili ani tobilikeji saniyali nafa ka bon kɔɔboli kunbenni na. O nafa ka bon kerengerenya na denw ma. Biberɔnw, asetiw, kutuw o ni a jɔɔnaw fana ka kan ka tobi. Ka aw tegew ko ni safine ni ji ye aw bo len ko ne gen na, sani aw ka dumuni ke walima ka dumuni tobi, olu ye walew ye minnu fana nafa ka bon kosebe.

Banakunben

Farilajidese jugumanba min be sɔɔ kɔɔboli fe, o ye denmisen caman ka saya sababu ye (seben ne). Ka ji caman di denmisen kɔɔbolito ma (sukaro, di ni kɔɔ be ji min na), tuma do w la, o be se ka farilajidese bali walima ka a jɔ (aw ye keneyajji yɔɔ laje, seben ne 255 la)

Ka jimafen caman di den kɔɔbolito ma, o nafa ka bon ni fura sugu bee dili ye a ma. O de la, ni aw be jimafen caman di denmisen kɔɔbolito ma, kun te a la ka fura di a ma tuguni.

Banaw furakeli

Seben ne nata la, waleya werew jiralen don yen minnu be a jira ko ji sanuman minni nafa ka bon ka teme furaw kan.

Ninnu ye walew ye ji sanuman minni ka pi minnu na kosebe ka teme furaw kan

Banakunben

Walasa ka aw tanga
kɔnɔboli ma

1. Kɔnɔboli, kɔnɔnantumu,
kɔnɔnajoli

2. Gololabanaw

3. Jogindaw beka ne ta,
tetanosibana.

Aw ye ji sanuman
caman min

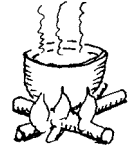
Aw ye ji minta wuli
walima ka a sensen, ka aw
tegeƵ ko ka u je, o ni a
ɲɔgɔn caman.

Aw ye to ka aw ko.

Aw ye jogindaw ko ka ne
ni safine ni jisanuman ye.

Seben je

222

220

138

Banaw furakeli

Walasa ka:

1. Kɔnɔboli ni farilajidese keƵe,

2. Farigan be bana
minnu senkɔɔ

3. Farigan jugumanba

4. Ƴegenebana misenniƵ
(a be musow mine ka caya)

5. Ni Sɔgɔsɔgɔ juguyara
walima ka men a be se ka
ke sinkɔɔkeredimi ye
walima keteketeni ye,
o la banabagatɔ ka kan
ka furake ni tubabufuraw
ye (sebe ne 278 laje).

6. Jolida, farilakisekiseniw,
gololakaba walima
kungololakaba, kurukuruw.

Aw be a ke ni ji
sanuman ye

Aw be jimafen caman
min.

Aw be jimafen caman
min.

Aw be finiw bɔ farigantɔ
la ka ji bɔn a kan.

Aw be ji caman min.
Nka ni muso kɔnɔma don, o
farati ka bon, a man ka ka dan
ji caman min ma, a ka kan ka
banakisefagafura ta joona.

Aw be ji caman min ani
ka aw wusu ni jikalan ye
(walasa falaka ka bɔ).

Aw be a ko ni safine ni
ji jelen ye.

Seben je

255

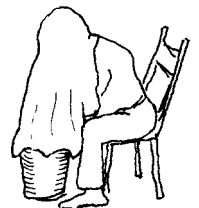
289

289

366

275

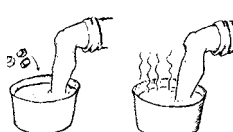

327,

328,

331,

337

7. Jolida nɛmaw, funuw, sumuniw	Aw be u ko ni bandi sulen ye jikalan na.	329	
8. Mugu, fasaw ni kolotugudaw be mɔgɔ dimi	Aw be a digi ni bandi kalanman ye.	281	
9. Mugu ni wurugutuli	A don fɔlɔ, aw be kolotuguda da ji suma na, o ƙɔ, aw be a digidigi ni bandi sulen ye jikalan na?		
10. Gololangeɲe, jenida walima ji be bɔ jolida min na.	Aw be bandi su jisuma na ka o da a la.	282, 318	
11. Jenida minnu man jugu	Aw be jisuma ke a la o yɔrɔnin bee.	163	
12. Kankɔndimi walima mimi	Aw be ƙɔƙo ke jikalan na ka aw da kucukucu ni o ye ka tila ka a kunu.	460	
13. Asidiji, sege, buguri walima fen min be mɔgɔ jeni ni o donna ne ƙɔɔ.	Aw be aw ne ko ni ji caman ye o yɔrɔnin bee la; aw be o ke fo ka se miniti 15 walima 30 ma.	346	
14. Nu gerennen	Aw be jikɔgɔma sama ni aw nu ye.	269	
15. Sunɔgɔbaliya	Aw be aw ko ni ji wɔlɔkɔlen ye sani aw ka aw da. Aw ka kan ka aw fari bɔ ɲɔgɔn na tile fɔ. Aw man kan ka kafe walima te min, kerengerennnya na wula fe.	212	
16. Ƙɔɔja, banakɔtaa jalen	Aw be ji caman min (ƙɔɔkoli ka fisa ni ƙɔɔmagayafuraw tali ye, nka aw be a dan hake la).	363	
17. Foroforo	Aw be gilasi da a la fo leri kelen kabini aw be a taamasijne fɔlɔw ye.		

Boloci ɲɔgɔn te bana dɔw kunbenni na (aw ye Sigida 12 laje).

Ji sanuman minni ka fisa banakunben na ni fura tali ye nin bana koflen bee furakeli la (fo ka bɔ keredimi ni mimi na). **Aw kana fura ta abada fo ni a te ne o ƙɔ.**